

Biuro Pełnomocnika Rządu do Spraw
Osób Niepełnosprawnych
Zastępca Dyrektora
Piotr Cieszewski

BON-IV.055.8.2024
Warszawa, dnia /elektroniczny znacznik czasu/

Zawiadomienie o sposobie załatwienia petycji

Na podstawie art. 13 ust. 2 ustawy z dnia 11 lipca 2014 r. o petycjach (Dz. U. z 2018 r. poz. 870), po rozpatrzeniu petycji z dnia 25 kwietnia 2024 r. w sprawie traktowania na równi orzeczeń o zaliczeniu do grupy inwalidzkiej wydanych przez komisję lekarską MSWiA z orzeczeniami o stopniu niepełnosprawności, niniejszym zawiadamiam o sposobie jej rozpatrzenia.

Zgodnie z art. 3 ustawy z dnia 27 sierpnia 1997 r. o rehabilitacji zawodowej i społecznej oraz zatrudnianiu osób niepełnosprawnych¹ ustala się trzy stopnie niepełnosprawności. Równoważność orzeczeń wydanych przez inne organy orzekające z orzeczeniami o stopniu niepełnosprawności uregulowana została w art. 5 oraz 62 tej ustawy.

Artykuł 5 ustawy o rehabilitacji ustala zasady traktowania na równi orzeczeń lekarza orzecznika Zakładu Ubezpieczeń Społecznych wydanych na podstawie ustawy z dnia 17 grudnia 1998 r. o emeryturach i rentach z Funduszu Ubezpieczeń Społecznych² z orzeczeniami o zaliczeniu do stopnia niepełnosprawności

Treść art. 62 tej ustawy wskazuje, że orzeczenie o zaliczeniu do jednej z grup inwalidów traktowane jest na równi z orzeczeniem o stopniu niepełnosprawności jedynie w przypadku, gdy wydane zostało przed dniem wejścia w życie ustawy o rehabilitacji, tj. przed dniem 1 stycznia 1998 roku.

W treści petycji wskazano, iż orzeczenie komisji lekarskiej MSWiA wydane zostało w 2015 roku, a zatem w myśl powołanych wyżej przepisów nie może być traktowane na równi z orzeczeniem o zaliczeniu do umiarkowanego stopnia niepełnosprawności.

¹ Dz. U. z 2024 r. poz. 44, ze zm.; zwana dalej ustawą o rehabilitacji

² Dz. U. z 2023 r. poz. 1251, ze zm.; zwana dalej ustawą emerytalną

Artykuł 21 ust. 1 pkt 2 ustawy z dnia 18 lutego 1994 r. o zaopatrzeniu emerytalnym funkcjonariuszy policji, agencji bezpieczeństwa wewnętrznego, agencji wywiadu, służby kontrwywiadu wojskowego, służby wywiadu wojskowego, centralnego biura antykorupcyjnego, straży granicznej, straży marszałkowskiej, służby ochrony państwa, państwowej straży pożarnej, służby celno-skarbowej i służby więziennej oraz ich rodzin³ stanowi, że komisja lekarska dla funkcjonariuszy orzeka na zasadach określonych w ogólnej ustawie emerytalnej, to jednak przepisy określające zasady orzekania o inwalidztwie funkcjonariuszy Policji i innych służb nie odsyłają w tym zakresie do przepisów obowiązujących w systemie powszechnym, lecz samodzielnie określają zasady orzekania o niezdolności do pracy.

Zgodnie z dyspozycją art. 11 ustawy z dnia 28 listopada 2014 r. o komisjach lekarskich podległych Ministrowi właściwemu do spraw wewnętrznych⁴ przy ocenie zdolności do pracy funkcjonariusza bierze się pod uwagę czy i jaką pracę oraz w jakim wymiarze czasowym mógłby wykonywać, wykorzystując posiadane kwalifikacje ogólne i przygotowanie zawodowe, przy istniejących przeciwwskazaniach zdrowotnych do zatrudnienia. Orzekając o całkowitej niezdolności do pracy komisja lekarska ocenia czy funkcjonariusz jest niezdolny do wykonywania jakiegokolwiek zatrudnienia, z wyjątkiem zatrudnienia w warunkach specjalnie stworzonych lub na specjalnych stanowiskach pracy, zaś orzekając o częściowej niezdolności do pracy komisja ocenia czy funkcjonariusz może wykonywać pracę w zmniejszonym zakresie bądź w warunkach specjalnie stworzonych lub na specjalnych stanowiskach pracy.

Nie wchodząc w dalsze, szczegółowe rozważania, należy stwierdzić, iż przyjęte zasady, dotyczące zwłaszcza orzekania o częściowej niezdolności do pracy, różnią się zarówno od kryteriów decydujących o uznaniu częściowej niezdolności do pracy w systemie powszechnym, jak i od kryteriów kwalifikujących do stopnia niepełnosprawności wskazanych w art. 3 ustawy o rehabilitacji oraz § 29-31 rozporządzenia Ministra Gospodarki, Pracy i Polityki Społecznej z dnia 15 lipca 2003 r. w sprawie orzekania o niepełnosprawności i stopniu niepełnosprawności⁵.

Podkreślenia ponadto wymaga, że ustawa o rehabilitacji wiąże zaliczenie do stopnia niepełnosprawności z brakiem albo ograniczeniem zdolności do pracy zarobkowej. Zgodnie natomiast z art. 20 ust. 1 pkt ustawy policyjnej III grupa inwalidztwa obejmuje osoby zdolne do pracy. Powyższe oznacza, iż funkcjonariusz, uznany za niezdolnego do służby zaliczony do III grupy jest zdolny do pracy.

Istotnym jest, że osoby legitymujące się orzeczeniem komisji lekarskiej MSWiA wydanym po dniu 1 stycznia 1998 roku mogą wystąpić do właściwego miejscowo powiatowego/miejskiego zespołu do spraw orzekania o niepełnosprawności o wydanie orzeczenia o wskazaniach do ulg i uprawnień. W takim przypadku, stosownie do art. 5a ust. 2 ustawy o rehabilitacji zespół orzekający o niepełnosprawności wydaje orzeczenie, w którym: 1) stopień niepełnosprawności określa się na podstawie przedłożonych orzeczeń, o których mowa w ust. 1, zgodnie z przepisami, o których mowa w art. 5 i 62;

³ Dz. U. z 2023 r. poz. 1280, ze zm.; zwana dalej ustawą policyjną

⁴ Dz. U. z 2024 r. poz. 310

⁵ Dz. U. z 2021 r. poz. 857.

2) wskazania, o których mowa w art. 6b ust. 3, ustala się stosownie do naruszonej sprawności organizmu i ograniczeń funkcjonalnych uzasadniających korzystanie z ulg i uprawnień na podstawie odrębnych przepisów.

Mając powyższe na względzie należy uznać, że zgłaszany w treści petycji postulat dotyczący traktowania wydanych po dniu 1 stycznia 1998 roku orzeczeń komisji lekarskich MSWiA na równi z orzeczeniami o stopniu niepełnosprawności nie znajduje uzasadnienia. Orzeczenia te wydawane są na podstawie odrębnych kryteriów i służą odmiennym celom.

Pouczenie

Zgodnie z art. 13 ust. 2 ustawy z dnia 11 lipca 2014 r. o petycjach sposób załatwienia petycji nie może być przedmiotem skargi

Z wyrazami szacunku
Piotr Cieszewski
Zastępca Dyrektora
Biura Pełnomocnika Rządu do Spraw Osób Niepełnosprawnych
/-kwalifikowany podpis elektroniczny-/